

Justitiekanslern
registrator@jk.se

Anmälan av Jordbruksverkets bristande hantering av veterinärers anmälan om rabiesmisstankar

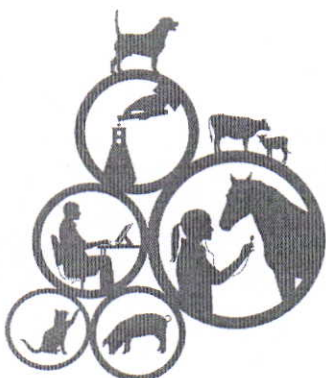
Sveriges Veterinärförbund har uppmärksammat att veterinärer vid anmälan om misstänkt illegal införsel av hund fått kritik för angivande av personuppgifter. När veterinärer vänt sig till Jordbruksverket, som är ansvarig myndighet för regler för införsel av djur och hantering av misstänkt allmänfarlig smitta hos djur, har man inte fått stöd utan mötts av beskedet att det måste utredas om man får ange kontaktuppgifter till djurägaren vid en sådan anmälan. Att detta behöver bli föremål för en utdragen utredning finner vi anmärkningsvärt eftersom det rör sig om misstanke om allmänfarlig smitta hos djur som faller under epizootilagen (SFS 1999:657) och anmälan enligt denna lag inte torde förhindras av dataskyddsförordningen (GDPR). Det blir ytterligare anmärkningsvärt eftersom Jordbruksverket redan 2019, i skriftlig information direkt uppmanade veterinärerna att anmäla (se vidare nedan).

Jordbruksverkets förhållningssätt har lett till att veterinärer nu inte längre vågar anmäla misstanke för risk att bryta mot GDPR vilket i sin tur medför en risk för att djur med misstanke om allmänfarlig sjukdom, såsom rabies, vistas fritt i samhället med direkt risk för dödlig sjukdom hos människor och andra djur. Ärendet behöver således klarläggas mycket skyndsamt.

Vid misstanke om att ett djur inte uppfyller införselreglerna avseende rabies bör detta rimligtvis betraktas som en misstanke om rabiessmitta. Veterinär ska vid misstanke om rabies enligt epizootilagen omedelbart anmäla detta till Jordbruksverket och länsstyrelsen. För att veterinären ska kunna fullgöra sin skyldighet att anmäla och begränsa smittspridning, vilken tydligt framgår av denna lag, måste anmälan om möjligt innehålla uppgifter om djurhållarens namn, adress och telefonnummer. I lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård (SFS 2009:302) sägs tydligt att den tystnadsplikt som åligger djurhälsopersonal **inte** omfattar att någon fullgör sådan uppgiftsskyldighet som följer av lag eller förordning.

Därav följer att anmälan om misstänkt epizootisjukdom, exempelvis då djurägaren inte kan uppvisa dokumentation på att ett till Sverige nyligen infört djur uppfyller införselkraven avseende rabies, inte bör omfattas av personuppgiftsskydd.

I Jordbruksverkets broschyr ”Till veterinär - Rutin när du upptäcker en hund, katt eller iller som inte uppfyller införselvillkoren” (se [bilaga 1](#)) står att veterinären ska ta reda på djurägarens namn, adress, personnummer och telefonnummer, och uppge dessa för Jordbruksverket. Dessutom ska kopior av djurets alla handlingar samt journalutdrag skickas till Jordbruksverket. Veterinärförbundet skickade den 28 augusti i år ett öppet brev till Jordbruksverket ([bilaga 2](#)) där vi efterfrågade ett snabbt och tydligt besked om hur veterinärkåren ska kunna uppfylla sina skyldigheter enligt smittskyddslagstiftningen utan att ange de personuppgifter som behövs för att identifiera och kontakta djurägaren. Vi erhöll inget svar på detta brev varför vi den 28 september skickade ytterligare ett brev, till Jordbruksverkets Generaldirektör och till Landsbygdsministern ([bilaga 3](#)) med samma fråga och tydlig motivering till att ärendet brådskar pga. risken för införsel av rabies. Vi har inte erhållit något svar på detta heller varför en styrelseledamot den 8 oktober kontaktade Jordbruksverkets smittskyddschef Märta North direkt och bad om hjälp att påskynda hanteringen av frågan. Detta ledde till ett omgående svar från enhetschef Lotta Hofverberg ([bilaga 4](#)) med beskedet att detta är en

prioriterad fråga men man måste utreda rättsläget. Av svaret framgår att Jordbruksverket tycks anse att detta enbart är en fråga om hantering av *olaga införsel*, vid gräns eller inne i landet, medan Veterinärförbundet tydligt påpekat att det främst rör *misstanke om samhällsfarlig smitta*, och att detta måste kunna klargöras omedelbart.

Vi vill med anledning av ovanstående anmäla Jordbruksverket för brister i myndighetsutövningen då man dels tvekar att hantera personuppgifter vid anmälan om misstanke om olaga införsel av hund från rabiessmittat område och därmed misstanke om allmänfarlig smitta, och dessutom låtit orimligt lång tid förflyta utan att ge besked till landets veterinärer om hur de enligt tillsynsmyndighetens tolkning ska och får agera enligt epizootilagen. Orimligt lång tid – med tanke på att varje dag med underlåtenhet att anmäla misstanke innebär en potentiell risk för spridning av exempelvis rabies i landet. Det har också noterats att på sociala medier sprids budskapet att det är nu fritt fram för smuggelhundar i Sverige.

Med vänliga hälsningar

Sveriges Veterinärförbund

Katja Puustinen, förbundsordförande